

Київський національний університет культури і мистецтв

Кафедра інформаційних технологій

	Назва дисципліни (курсу)	Проектна і грантова діяльність	
	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий), PhD	
	Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
	Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Освітньо-наукова програма	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Форма навчання	денна	
	Адреса викладання	вул. Євгена Коновальця, 36	
	Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра інформаційних технологій	
	Семестри	II	
	Обсяг	Загальна кількість годин	
		<i>150</i>	
		Кількість кредитів	
		<i>5</i>	
		Лекції	
		<i>12</i>	
		Практичні заняття	
		<i>12</i>	
	Самостійна робота		
	<i>126</i>		
Форма звітності	іспит (II семестр)		
Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова		
Мова навчання	Українська		
Викладач	Бачинська Надія Анатоліївна		
Контактна інформація	ibas.knukim@gmail.com		
	n.bachynska17@gmail.com		
Програма дисципліни	https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=2628		

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на засвоєння здобувачами ступеня доктора філософії (PhD) з базових засад управління науково-дослідницьким проектом та основ грантової діяльності; формування практичних навичок з підготовки, оформлення, репрезентації, просування й популяризації власних наукових розробок в Україні та світі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування знань і навичок щодо базових засад управління науково-дослідницьким проектом та основ грантової діяльності, у тому числі промоції своїх наукових напрацювань.

Завдання: засвоїти теоретичні знання та виробити практичні навички з підготовки, оформлення, репрезентації, просування й популяризації власних наукових розробок в Україні та світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні **знати:**

- класифікацію наукового продукту;
- критерії оцінки наукового продукту;
- засоби промоції наукового продукту;
- способи створення і просування наукової публікації;
- джерела фінансування наукових досліджень;
- порядок підготовки науково-дослідних проектних заявок;

уміти:

- представити результати власної наукової роботи;
- визначати орієнтовний якісний рівень наукового продукту;
- підготувати і оформити науковий продукт;
- забезпечити доступність завершеного наукового продукту для потенційних споживачів на прийнятних для розробника умовах;
- здійснювати пошук потенційних інвесторів (грантодавців) та партнерів своєї наукової діяльності;
- оформити і подати проектну (грантову) пропозицію.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

РОЗДІЛ 1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИМОГИ

ТЕМА 1.1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧЕНОГО, ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Наукова діяльність: сутність, значення та основні форми. Оцінка роботи вченого. Класифікація наукових заходів, як важливого складника інтенсивної наукової діяльності: конференція, конгрес, школа, форум, семінар, симпозіум, круглий стіл, тренінг тощо. Характеристика різновидів публічних презентацій та виступів. Популяризація діяльності вченого у процесі здобуття і реалізації грантового науково-

дослідного проекту. Промоція наукового доробку вченого як передумова комерціалізації наукової діяльності. Стажування як спосіб реклами наукових здобутків.

Перспектива та засоби представлення та ідентифікації вченого в електронному середовищі: адміністрування власної веб-сторінки, створення профілю вченого на платформі Google-академія, в використання професійних соціальних мережах ResearchGate, LinkedIn. Застосування цифрових ідентифікаторів науковця ORCID та ResearcherID. Репозитарії закладів та установ, електронні ресурси бібліотек, веб-сторінки наукових періодичних видань тощо. Алгоритм наукової комунікації в електронному середовищі: інтернет-публікації та інтернет-конференції.

ТЕМА 1.2. НАУКОВИЙ ПРОДУКТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНОГО

Класифікація різновидів та якісна характеристика наукових продуктів. Прийняття рішення щодо форми представлення (оформлення) наукового продукту. Особливості просування наукового продукту в цифрову епоху: захист та опублікування результатів наукової роботи, представлення на наукових заходах, наявність в цифровому середовищі, пошук грантодавця, реєстрація (патентування) тощо. Візуалізація результатів наукової роботи. Авторські права. Реклама наукового продукту.

ТЕМА 1.3. ПУБЛІКАЦІЯ ЯК ОДНА З ВАЖЛИВИХ ФОРМ НАУКОВОГО ПРОДУКТУ

Класифікація наукових публікацій та їх типова структура. Наукометрія. Фактори рейтинговості наукової публікації. Вибір наукового журналу чи видавництва для опублікування результатів дослідження. Розгляд та опублікування результатів дослідження наукової праці у різновидових вітчизняних та закордонних виданнях: рецензовані та нерекензовані, фахові і періодичні видання, зареєстровані у наукометричних базах Scopus і Web of Science Core Collection). Можливості, переваги та недоліки електронних публікацій.

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНОЮ І ГРАНТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

ТЕМА 2.1. ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державна дослідницька інфраструктура України. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності. Характеристика основних джерел фінансування наукових проєктів: програми МОН України та Національного фонду досліджень України, академічно-приватне партнерство. Європейський дослідницький простір: програми ЄС (Горизонт 2020, Ерасмус+), цільове субсидування у розвинутих країнах світу, фінансування наукових проєктів неурядовими організаціями.

Економічні, соціальні та правові гарантії наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості в Україні. Залучення ресурсів на наукові дослідження. Державна реєстрація проєктів. Статус та завдання Національного фонду досліджень України. Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету.

Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень. Міжнародна програма як група пов'язаних і координованих міжнародних проєктів, які забезпечують досягнення мети на основі вибраної стратегії. Чинна система міжнародних донорських організацій. Білатеральні проєкти науково-технологічного співробітництва.

ТЕМА 2.2. ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Видова характеристика проєктів. Вибір виду проєкту. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища проєкту. Визначення грантодавця. SWOT-аналіз проєкту. Формування організаційної структури проєкту, визначення ролей і відповідальності виконавців проєкту. Оцінка тривалості робіт проєкту. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету. Визначення вимог до обладнання та матеріальних ресурсів і розрахунок вартості проєкту. Алгоритм та методика підготовки проєктних пропозицій (грантової заявки). Особливості створення та розвитку проєктних команд у наукових проєктах. Технічні та організаційні аспекти реалізації наукового проєкту в Україні.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Тема 1.3. Публікація як одна з важливих форм наукового продукту	4
2.	Тема 2.1. Фінансування наукової діяльності	4
3.	Тема 2.2. Проєктний менеджмент	4
Усього годин		12

ВИДИ РОБІТ І ЗАВДАНЬ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАВЧАННЯ

Види робіт для осмислення понять і практичного засвоєння курсу:

- анотування наукової літератури;
- опрацювання й коментування довідкових джерел;
- презентація підготовленого індивідуального завдання на обрану тему;
- захист підготовлених рефератів, доповідей;

Індивідуальні завдання:

Підготовка термінологічного словника з дисципліни.

Підготовка тез на наукову конференцію.

Підготовка рефератів, доповідей за проблематикою курсу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності та нормативних документів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	не зараховано	FX	30-49
		F	0-29

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2003. 231 с.
 2. Грей К. Ф., Ларсон Э. У. Управление проектами: практич. пособие. Пер. с англ. Москва : Дело и Сервис, 2003. 527 с.
 3. Клименко О. З. Проекти Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: спроба класифікації. *Бібліотека. Наука. Комунікація: Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН; відп. за вип. М. В. Іванова. Київ, 2020. 734 с. С. 50–53. URL: http://www.nbu.gov.ua/sites/default/files/all_files/202011_artilces_field_dopmat_files/tezi_nbu_2020_2.pdf.
 4. Клименко О. З., Сокур Е. Л. Цифровые проекты Национальной библиотекой Украины имени В. И. Вернадского в информационном пространстве. *Инфолиб: Информационно-библиотечный вестник*. 2020. № 3. С. 10–15. DOI 10.47267/2181-8207/2020/3-014. URL: <http://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/10/2020-3-1.pdf>.
 5. Клименко О. З., Сокур О. Л. Пілотні проекти Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: сутність і значення. *Topical aspects of modern science and practice* : I Міжнар. наук. конф., 21–24 верес. 2020 р., Франкфурт-на-Майні, Німеччина. 402 с. С. 61–65. URL: https://isg-konf.com/uk/topical-aspects-of-modern-science-and-practice-ua/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=Zb%D1%96rnik_mater%D1%96al%D1%96v_konferenc%D1%96%D1%97_%D1%94_dostupnim.&utm_content=872592927/.
 6. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 620 с.
 7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
 8. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 432 с.
 9. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
 10. Проектний менеджмент: регіональний зріз : навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, М. І. Мурашко, І. М. Олійченко та ін.]. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 416 с.
 11. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі навч. посіб. Київ : [б.в.], 2003. 116 с.
 12. Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020» : методичні вказівки / Уклад.: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. Київ : НТУУ «КПІ», 2014. 40 с.
 13. Стратегия экспорта и продвижения научных разработок на рынок. Методические рекомендации по проведению маркетинговой работы и продвижения разработок организаций НАН Беларуси на внутренний и внешний рынок / Под ред. С. М. Дедкова. Минск : Центр системного анализа и стратегических исследований НАН Беларуси, 2008. 169 с.
 14. Управление проектами / Под ред. И. И. Мазура, В. Д. Шапиро. Москва : Омега-Л., 2010. 960 с.
- Інформаційні ресурси:**
15. Відділ міжнародних зв'язків ТНПУ. URL: <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/mignarodnij.php>.
 16. Гранти Кабінету Міністрів України колективам молодих учених. URL: <https://ra.eenu.edu.ua/naukovi-zahody-ta-konkursy/grantovi-programy-stypendiyi-premiyi/grantykabinetu-ministriv-ukrayiny-kolektyvam-molodyh-uchenyh/>.
 17. Гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень. URL: <https://ra.eenu.edu.ua/naukovi-zahody-ta-konkursy/grantovi-programy-stypendiyipremiyi/granty-prezydenta-ukrayiny-doktoram-nauk-dlya-zdiysnennya-naukovyh-doslidzhen/>.
 18. Грантові фонди. URL: <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/13%20fondu>.
 19. Державна служба інтелектуальної власності України. URL: <http://www.sips.gov.ua/>.
 20. ДП «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <http://www.ukrpatent.org/> 15.
 21. Іменні стипендії Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених. URL: <https://ra.eenu.edu.ua/naukovi-zahody-ta-konkursy/grantovi-programy-stypendiyipremiyi/imenni-stypendiyi-verhovnoyi-rady-ukrayiny-dlya-najtalanovytyshyh-molodyh-uchenyh/>.
 22. Інформаційно-пошукова платформа Google-академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.
 23. Міністерство освіти і науки України. Наука. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>.
 24. Національний портал програми Горизонт 2020. URL: <http://h2020.link/>.
 25. Національний фонд досліджень України. URL: <https://nrfu.org.ua/>.
 26. Німецька служба академічних обмінів DAAD в Україні. URL: <http://www.daad.org.ua>.
 27. Програма академічних обмінів Відділу преси, освіти і культури Посольства США в Україні. URL:

<https://ua.usembassy.gov/uk/education-culture-uk/exchange-programs-uk/academicexchanges-uk/>.

28. Програма ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>.

29. Професійна соціальна мережа. URL: <https://www.linkedin.com>.

30. Реєстр фахових видань України. URL: <http://nfv.ukrintei.ua/>.

31. Світова інформаційно-комунікаційна платформа для науковців. URL: <https://www.researchgate.net>.

32. Соціальна наука мережа. URL: <https://www.science-community.org/ru/grants/by-type/grants-for-young-scientists>.

33. Стипендії Президента України для молодих учених. URL: <https://ra.eenu.edu.ua/naukovi-zahody-ta-konkursy/grantovi-programy-stypendiyi-premiyi/2558-2/>.

34. Стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених. URL: <https://ra.eenu.edu.ua/naukovi-zahody-ta-konkursy/grantovi-programy-stypendiyipremiyi/stypendiyi-prezydenta-ukrayiny-dlya-molodyh-uchenyh/>.

35. Цифрова ідентифікація науковця. Режим доступу: <http://orcid.org/>.

36. Цифровий профіль науковця від Web of Science. URL: <http://wokinfo.com/researcherid/>.

37. Швейцарська національна наукова фундація. URL: <http://www.snf.ch/en/Pages/default.aspx>.